

# تناسب اهداف برنامه‌های آموزشی با نیازهای حرفه‌ای: دیدگاه دانش‌آموختگان دانشکده پرستاری و مامایی خرم‌آباد

طاهره طولابی\*، فاطمه جنانی، ابراهیم قربان‌محمدی

## چکیده

**مقدمه:** ارزشیابی وضعیت برنامه آموزشی از دیدگاه دانش‌آموختگان می‌تواند موجب شناسایی نواقص این برنامه‌ها شده و امکان اصلاح را فراهم نماید. پژوهش حاضر با هدف تعیین تناسب اهداف برنامه‌های آموزشی با نیازهای حرفه‌ای از دیدگاه دانش‌آموختگان دانشکده پرستاری و مامایی خرم‌آباد انجام شد.

**روش‌ها:** این مطالعه توصیفی-مقطعی از نوع پیمایشی در سال ۸۶-۱۳۸۵ روی ۴۰۷ نفر دانش‌آموختگان پرستاری و مامایی سال‌های ۸۴-۱۳۷۸ انجام شد. پرسشنامه‌ای مشتمل بر اطلاعات فردی، تناسب اهداف برنامه‌های آموزشی با نیازهای حرفه‌ای و عناصر مؤثر بر کیفیت برنامه‌های آموزشی از دیدگاه دانش‌آموختگان به وسیله پست ارسال و بطور خودایفا تکمیل گردید. اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمونهای آمار توصیفی و مجذور کای تجزیه و تحلیل شد.

**نتایج:** بیشتر دانش‌آموختگان پرستاری (۷۲/۹ درصد) و مامایی (۷۲/۴ درصد)، توانایی خود در مراقبت از بیمار را در حد زیاد ارزیابی نموده و کاربرد دروس کارآموزی را بیش از دروس عملی و تئوری در کارآیی حرفه‌ای مؤثر دانستند. از دیدگاه دانش‌آموختگان، مهارت‌های کسب شده در طول تحصیل، در حد متوسطی پاسخ‌گوی نیازهای حرفه‌ای آنان در محیط کار بود و عدم کسب مهارت‌های لازم، دانش‌آموختگان پرستاری (۳۷/۱ درصد) را بیش از مامایی (۲۲/۴ درصد) تحت فشار روانی قرار داده بود. بیشترین عناصر مؤثر بر کیفیت برنامه‌های آموزشی از دیدگاه دانش‌آموختگان، استفاده از اساتید و مربیان مجرب، امکانات آموزش بالینی و فضای مناسب، شیوه‌های تدریس بکار گرفته شده، امکانات آموزشی دانشکده و منابع علمی بود.

**نتیجه‌گیری:** نیازهای حرفه‌ای دانش‌آموختگان پرستاری و مامایی در برنامه آموزشی، بطور جامع پوشش داده نمی‌شود. لزوم تغییر در برنامه آموزشی و فراهم نمودن تمهیدات لازم برای دستیابی به اهداف حرفه‌ای و تربیت نیروی انسانی ماهر و مولد، ضروری به نظر می‌رسد.

**واژه‌های کلیدی:** برنامه آموزشی، نیاز حرفه‌ای، اهداف، دانش‌آموختگان، پرستاری، مامایی، دیدگاه.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / پاییز و زمستان ۱۳۸۷؛ ۸(۲): ۲۶۳ تا ۲۷۳.

## مقدمه

نیروی انسانی، پایه و اساس نظام‌های بهداشتی-درمانی را تشکیل می‌دهد و اگر طرح‌ها و برنامه‌های آموزشی متناسب با نیازهای حرفه‌ای و شرایط اجتماعی کشورها نباشد، آنها قادر نخواهند بود سطح سلامت را در جوامع خود به حدی برسانند که مردم از نظر اجتماعی

\* آدرس مکاتبه: طاهره طولابی (مربی) گروه پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی لرستان، خرم‌آباد و دانشجوی دکتری پرستاری دانشگاه تربیت مدرس. [toulabi\\_t@yahoo.com](mailto:toulabi_t@yahoo.com)  
فاطمه جنانی، مربی گروه مامایی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی لرستان ([janani37@yahoo.com](mailto:janani37@yahoo.com))؛ و ابراهیم قربان‌محمدی، مربی گروه زبان دانشگاه آزاد اسلامی واحد خرم‌آباد ([ebrahimqm1354@yahoo.com](mailto:ebrahimqm1354@yahoo.com)).  
این طرح با شماره ۷۴۱ در معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی لرستان ثبت شده و هزینه آن از طرف این معاونت پرداخت گردیده است.

این مقاله در تاریخ ۸۷/۲/۳۰ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۷/۱/۱۱ اصلاح شده و در تاریخ ۸۷/۱/۹ پذیرش گردیده است.